

gab

55

PROGRAMMA
IN
FVNERE
VIRI
*MAGNIFICI, NOBILISSIMI ET CON-
SVLTISSIMI*
DN. ANDREÆ
HOMBVRGII

Jcti, Codicis in illustri. Julia Professoris publici
ordinarii meritissimi, & Dicasterii Wolfenbutelensis
Assessoris, Ordinis sui Antecessoris primarii.

P. P.

Calendis Julii MDCCXIV.



HELMSTADII,

TYPIS GEORG. WOLFGANGI HAMMI, Acad. Typogr.

PROGRAMMA
IN
EINER
VIER
DANKBARHEIT
DURCH

E P

CHRISTOPHERUS

MESSE

DER GEGENWART WOLFGANGS MUSIKALISCHEM AUFZUG

**PRORECTOR ET SENATVS
ACADEMIÆ JULIÆ
CIVIBVS ACADEMICIS
S. P. D.**

INgentem jacturam academiæ Juliæ attulit, & docen-
tium pariter atque discentium ordini novam imposuit
luggendi necessitatem dies proximi mensis post vigesim
um primus, qui nobis nihil tale metuentibus repen-
tina morte eripuit Virum Nobilissimum & Consultissimum,
DN. ANDREAM HOMBURGIUM, Antecessorem
primarium, Facultatis suæ Seniorem prudentissimum, Di-
casterii Guelferbüteensis Affessorem gravissimum. Amisit
in eo amplissimum collegium JCtorum antecessorem divini
humaniq; juris scientia insignem, causarum forensium peritia
excellentem, perspicacem, indefessum, nullis unquam vigiliis,
nullis laboribus fractum. Amisit Senatus academicus Se-
natorem prudentissimum, & singuli nostrum amissimus
collegam amantissimum, amicum integerrimum; quo-
quot vero in discentium subselliis jurisprudentiæ disciplinam
colunt præceptorem amiserunt præclarissime meritum. Sed
placuit supremo vitæ necisque Domino HOMBURGIUM
præcipiti impetu oculis nostris prius subducere, quam mortis
periculum imminere quisquam cogitare vel prævidere pos-
set. Amisit amplissima Facultas Juridica decem annorum in-
tervallo quatuor Antecessores, omnes ordinis sui Seniores,

A 2

quod

Quod maxime dolemus; hoc autem funus peculiarem con-
tinere videtur graviter lugendi causam. Nam si inter ea
quæ in hac mortali vita nobis tristissima objiciuntur, acer-
bisimum dolorem excitant, quæ nec metuentibus nec opini-
nantibus eveniunt, & vulnera altiora solent esse, quæ ve-
hementiori impetu infliguntur, merito ingemiscimus in fu-
nere conjunctissimi collegæ, cuius masculam vocem vespe-
ra proxima in publico Facultatis conventu audivimus, in cu-
jus vultu colorem vividum nullo pallore suffusum sub solis
occasum his oculis aliqui viderunt. Sed postquam Spiritus
rediit ad Deum, nihil restat, quam ut corpus terræ mande-
tur. Fiet hoc hodierni hora post meridiem prima, quando
solennibus exequiis funus ex aedibus Homburgianis effere-
tur. Est igitur officii nostri, ut secundum morem in aca-
demiis laudabiliter receptum, quæ de Collegæ nostri desi-
deratissimi natalibus, vita, ejusque repentina, attamen bea-
ta, clausula innotuerunt, paucis recenteamus, ne dum corpus
terra tegitur, insignium virtutum & plurimorum meritorum
memoria oblitione sepeliatur. Ut igitur inde commemora-
tionis nostræ sumatur exordium, unde extitit ipsi vivendi
principium, ingressus est hanc vitam anno seculi superioris
supra quinquagesimum sexto, cuius mensis primi die post de-
cimum quinto in lucem editus moriendi necessitatem subiit.
Patriam natum est hoc ipsum oppidum, academiæ Juliæ do-
micum, cuius celebritas tot doctissimorum virorum lau-
dibus illustrata eruditum orbem implevit. Parentem ha-
buit JOHANNEM HOMBURGIUM primum Phy-
sices, deinde Logices Professorem publicum ordinarium, ob
insignes animi dotes, leguntur hæc verba in publicis ordinis
istius annalibus, toti academiæ, & in primis Facultati Philoso-
phicæ longe carissimum. Matrem habuit ANNAM WROCK,
Matro-

Matronam piam & sexus sui virtutibus egregie ornatam.
Avum paternum habuit ANTONIUM HOMBURGIUM
in vicini Episcopatus Hildesiensis metropoli, inter inferioris
Saxoniae urbes haud postrema, pharmapolam, & Reipublicæ
istius senatorem solerter & maxime circum spectum, quin o-
strum suscepit ex honestissima matrona, ANNA DEDEKE-
NIA, Viri Reverendi, HENNINGI DEDEKENI, Pastoris
fidelissimi Brombergensis in Ducatu Calenbergenſi, filia.
Avum maternum nactus est JOACHIMUM WROCKIUM
oppidi hujus civem primarium, & spectatæ fidei ac integri-
tatis mercatorem, senatorio ordini adscriptum. Avia deni-
que materna ipsi fuit GERTRUDIS EGGENSTEINIA, Dr.
HENRICI EGGENSTEINI Canonici Halberstadiensis filia.
Prima piorum parentum cura fuit, ut filiolus in peccatis
conceptus a connata labe purgatus, ex institutione Christi
sanctissimo regenerationis lavacro fidei nostræ mysteriis ini-
tiaretur. Factum hoc est, quando paucis post nativitatem
diebus per christianos sponsores Christo Servatori Sacramen-
tum dixit, & in memoriam factæ regenerationis ANDREÆ
nomen a sacro fonte reportavit. Contigit autem nostro,
quod sæpius evenire solet præclaris ingenii, quæ supremus
rerum humanarum moderator gravioribus aliquando susti-
nendis destinavit, ut a tenuioribus initii ad majora ducen-
di primis vitæ temporibus cum adversis luctari necesse ha-
beant. Nondum expleverat primum ætatis annum quando
puerulus septendecim hebdomadum aspero & per insequen-
tem vitam maxime deplorando fato, Parentem optimum
præmatura morte interceptum amisit. Successit in locum
paternæ formationis pietas & solicitude amantissimæ matris,
optimæ matronæ, quæ in nostro, ejusque sorore unica, &
fratribus natu majoribus probe educandis talern adhibuit
euram & sedulitatem, quam liberi omnes per universum vi-

tæ decursum summis laudibus ac gratissima mente nunquam non celebraverunt. Non ignorabat ea; quod in utramque partem tanta sit educationis vis, ut nec degenerent, quibus reæta contigit educatio, nec ad frugem pervenire soleant, quorum prima formatio negligitur. Prima circa nostrum cura fuit, ut vera in Deum pietate, virtutum omnium genetrice, à teneris imbueretur. Hoc agens non monitis soluū & præceptis, sed exemplo doméstico filiolum excitans à pravo ipsum revocavit, & in bono confirmavit. Altera cura fuit, ut bonis artibus, & elegantioris literaturæ principiis imbueretur. Quare domi adhibuit præceptores eos, quos peritissimi formandæ pueritiae magistri laboribus his dignos judicabant. Cum vero & cito comprehendenteret, & firmissime retineret, quæ a præceptoribus proponebantur, in publicum hujus oppidi ludum etiam ducebatur, ne sine æmulis ingenium obtorpesceret. Sic paucorum annorum decursu non vulgarem consecutus est linguae latine cognitionem, & in elegantiori literatura ejusmodi profectus obtinuit; ut altioribus studiis, quæ in academiis tradi consueverunt, maturus judicaretur. Septendecim annorum juvenis erat, quando studiosorum albo adscriptus, ad uberiorem cultum percipiendum celeberrimorum virorum, in hac veræ sapientiae & solidæ eruditioñis propagatrice publice tum docentium auditoria primum ingrediebatur. Bene, copiose, ornateque dicendi facultatem illustrabat CHRISTOPHORUS SCHRADERUS, cui academia Julia magnam famæ suæ & celebritatis partem debet. Hoc duce etiam noster in persuadendi facultate profecit. In morali philosophia præceptorem habuit HENRICUM UFFELMANNUM qui istam Sapientiæ partem cum laude profitebatur. Civilem vero doctrinam, nec non juris publici & Imperii Germanici notiam coluit, præeunte HERMANNO CONRINGIO, qui univer-

universam propemodum Europam nominis celebritate implevit. His præceptoribus è philosophia practica, purissima illa juris scaturagine, ea hausit, quibus instrutus & probe munitus ad arduam juris civilis doctrinam inbibendam animum felicissime præparavit. Transiit igitur è philosophorum scholis ad JCtorum auditoria, in quibus clarissima juris lumina, CLASENIUM, ENGELBRECHTUM, BÖTTICHERUM sedulo & constanter audivit, Anteecessores illos nunquam non secutus, sive legendo, sive exminando, sive disputando juris disciplinam illustrarent. Foverat haec tenus HOMBURGIUM sinu suo academia Julia, & animum discendi cupidissimum solidæ sapientiae disciplinis præparatum JCtorum industria vastissima juris scientia exornaverat. Ipse vero studiorum telam in patria feliciter coepit, in aliis doctrinarum emporiis pari felicitate pertexere cupiens, academiam Lipsiensem, quæ ut alias semper, ita etiam tum temporis Viris utriusque juris peritissimis floruit, ulteriori cultui destinavit. Ceterum commodam occasionem nactus mutavit consilium, & Lipsiensem academiam cum Argentoratensi permutavit. Itaque iter ingressus Cassellas transiit, Francofurtum vidit, celebriores imperii urbes perlustravit, sed Spiræ quæ supremo in Germania tribunali & cameræ imperiali domicilium præbebat, per aliquot menses commortatus est. Inde digressus Argentoratum se contulit, & nobilissimam hanc Germaniæ urbem, inter imperii civitates tum facile principem, ingressus, in florentissima ejus academia, præter alios, saepissime convenit studiorum gratia OBRECHTUM, stupenda eruditiois Virum, benigne semper ab eo comiterque exceptus. Semper autem ob oculos versabatur academia patria, prima studiorum suorum mater. Reversus est in patriam felicissimis auspiciis, sed ita rediit, ut qui discendi causa discesserat, dignus haberetur, qui
alii

aliis ad amplissimam juris disciplinam privata disciplina præter. Cepit igitur noster, ut & dōcendo magis magisque proficeret, & in solidæ eruditionis & intima juris penetratia altius penetraret, nec non dilectissimam genetricem aliqua sumtuum parte sublevaret, industriis jurisprudentiæ cultoribus institutionem suam desiderantibus, operam privatisimam accommodare. Successit ex voto primus iste labor, & perspectis doctissimi juvenis dotibus, Amplissimus JCTorum ordo facultatem ipsi concessit, privatas aperiendi scholas, & in frequentiore auditorio leges interpretandi. Hac impetrata licentia, singulari dexteritate & perspicua docendi ratione conseqebatur, ut audientium animi in amorem sui pertraherentur, & auditorum numerus mirum in modum augeretur. Interim longe lateque diffusa HOMBURGII fama, in aulas penetravit, & Serenissimos academiæ hujus Nutritios promovit, ut anno seculi superioris post nonagesimum octavo ejusque mense penultimo publicum juris civilis scientiam extra ordinem docendi munus ipsi committeretur. Ab eo tempore nihil prius ipsi fuit, nihil potius, quam juventuti legum cupidæ prodeße, jurisprudentiæ disciplinam solide explanare, quæque vel in civili vita, vel causis in foro agendis usum præstare possent, ab abstrusis, inutilibus, aut antiquatis accurate distingue. Effecit succrescens Homburgiani nominis celebritas, ut nova dignitate augeretur, quando a Serenissimis ac Potentissimis Brunsvicensium & Luneburgensium Ducibus DN. RUDOLPHO AUGUSTO & DN. ANTONIO ULRICO in Dicasterio aulico Wolfenbutelensi assessoris munus ipsi delatum, & eorundem clementissima voluntate in illustre illud collegium cooptatus. Non impedivit dignitas nova, nec minuit solitam docendi industriam, sed incitamentum ipsi fuit, ut incensa & aucta diligentia docendo, disputando, examinando studio-

studiosæ juventutis commoda magna sedulitate promoveret.
Interea novum edidit solidæ eruditionis & peritiæ juris do-
cumentum, quando in celebri & antiquissima Erfurtensum
academia, post legitima experimenta & exantata consueta
examina disputationem quam inaugurealem vocant, pro sum-
mis in utroque jure honoribus, & privilegiis doctoralibus
rite obtinendis eruditorum examini magna cum laude sub-
misit, ipsamque Doctoris dignitatem solenni ritu consecutus
est. Novis insuper honoribus, quibus dudum dignus fuerat,
auctus est secundo seculi hujus anno, quo mortuo BOEKE-
LIO ordinariæ professionis munus ipsi demandatum. Quan-
ta cura, quo studio, qua solicitudine beate defunctus omnes
gravissimi muneris sui partes expleverit, quam sedulo publi-
ce privatimque tum docendo tum disputando juvenum di-
scendi cupidorum commoda promoverit, nemo apud nos
ignorat, &, si quis ignorat, testes omni exceptione majores
sunt insignes jure consulti qui ex ipsius schola magno nume-
ro prodierunt. Quam admirabili perspicuitate in docendo
fuerit usus, qua facilitate genuinum sensum inquisiverit, qua
suavitate omnia proposuerit, uno ore prædicant, qui castissi-
mam juris disciplinam explanantem audiverunt. Singulis
juris partibus docendis ex ordine publica auctoritate admis-
tus fuit, donec ante triennium, ordinis Juridici Senior fa-
etus, primariam obtinuit Codicis professionem. In singulis
autem cum auditorum fructu proponendis, & ad præsentis
temporis usum accommodandis, parem adhibuit industriam
& sedulitatem. In responsis juris, quæ plurima & varii ge-
neris publico Facultatis suæ nomine elaboravit, talem adhi-
buit diligentiam & solicitudinem, ut gravissimis his & mo-
lestissimis laboribus dies saepè noctesque stupenda sedulitate
immersus fuerit. Ceterum non tantum viva voce audi-
torum suorum commoda promovere allaboravit, sed etiam

B

monu-

monumentis nunquam morituram ætatem instruxit.
Testantur de eo disputationes plurimæ sub ejus præsidio ab
eruditis juvenibus habitæ. Testimonium ejus perhibet
primus consiliorum & responsorum Helmstadiensium To-
mus, anno proximo felicissimis auspiciis editus; cui secun-
dum propediem addidisset, nisi utilissimo huic labori esset
immortuus. Recensuimus hactenus H O M B V R G I I
natales honestissimos, educationem magna solicitudine per-
ætam, varia studiorum incrementa, dignitates amplissimas,
labores gravissimos. Reliquum est, ut de vita privata,
& beata hujus clausula pauca commemoremus. Pietatem, ad
quam à teneris piissimæ Matris exemplo præceptorumque
monitis adsuetus erat, per universum vitæ decursum domi
& foris ex animo coluit, & qui juventutem sancte perege-
rat, virilem quoque ætatem, sui similis, pari pietate trans-
misit. Publico cultui sincera devotione nunquam non
adesse solebat; nisi quod per proximum præcipue triennium
adversæ valetudinis ratio, & plurimæ corporis infirmitates
id sæpius impediverint. Quoties hoc factum fuit, domi
suæ orando, cantando, sacri codicis, & devotarum medita-
tionum lectione dierum dominicalium festivitatem pera-
gere solitus est, Chrysostomi & Augustini homiliis maxime
delectatus. Erga pauperes & egenos beneficium se præbuit,
quod miseris his & difficillimis temporibus innumera exu-
lum & inopum stipem colligentium turba fuit experta; ut
non solum ex publico sacrorum cultu, & privatæ devi-
tioni exercitiis, sed etiam ex infucatæ caritatis exemplis col-
ligamus veram, non fucatam, pietatem ipsi semper cordi
fuisse. In munere professorio, gerendo magistratu, admi-
nistrando decanatu, & senatu academico, omnes viri pru-
dentis partes ita implevit ut collegis omnibus nunquam non
satisficerit. Summa. Ex re & vero dicimus, nos amisisse
in

in HOMBURGIO Jureconsultum insignem, senatorem
cordatum, professorem dexterimum, collegam pacis &
concordiae studiosissimum, nemini gravem, omnibus carum.
Ad vitæ exitum properamus. Corpus quod satis firmum,
& per divinam benignitatem nullis propemodum infirmi-
tibus tentatum acceperat, stupenda docendi sedulitate, &
continuis gravissimisque Facultatis laboribus sic attritum
fuit, ut, cumulatis in eo scorbuticis humoribus, ingra-
fcente ætate accessus podagricos sentiret. Anno seculi hu-
jus undecimo, quo magistratus academici administratio-
nem sustinebat, in altero pede exscitabatur tumor, brevi
tempore ejusmodi incrementa naetus, ut magna semestris
illius parte domi se continere cogeretur. Advocatis in
consilium Medicis experientissimis varii generis medica-
menta adhibebantur, quæ malum hoc in aliis vel tollere
penitus, vel mitigare atque mollire solent. Restituit etiam
Deus ægrotanti valetudinem, quantumvis nunquam post-
ea in pristinum vigorem redactam. Remittebat morbi vis,
ut aliquando domo exire, publico Numinis cultui interdum
interesse, & Facultatis suæ deliberationibus plerumque adesse
posset. Ante paucas autem hebdomades non tantum re-
cruduit pristinum malum, sed persæpe de infirmitatibus
ventriculi, sinistri lateris dolore, & membrorum lassitudine
questus. Accedebant vigiliæ & interdum tales anxietates,
cum respirandi difficultate conjunctæ, ut lecto egressus ali-
qua noctis parte in musæo obambulare cogeretur. Tan-
dem omnem propemodum cibum, omnem fere potum,
fastidire cepit. His nuntiis de mortalitate sua monitus,
proximis ante obitum diebus de vanitate mundi, vitæque
hujus ludibriis, frequentissime locutus, sanctis cogitationi-
bus ad ultimum iter se præparavit. Vigesimus agebatur
mensis proxime elapsi dies, quando in publico Facultatis

Suæ conventu præsens fuit, & finitis deliberationibus do-
mum reversus, præter solitum aliquem cibi appetitum
prætulit, &, mediocriter pastus, post consuetos labores,
circa decimam vespertinam in lectum se contulit, famulum
autem, prout facere solebat, pias preces prælegere jussit.
Circa secundam noctis horam famulum a se dimissum dato
signo revocavit, de anxietate, quod sæpius factum, questus.
Sed ne tum quidem vividus in vultu color mutatus, nec alia
apparerunt majoris infirmitatis indicia. Ipse etiam dimisso
iterum famulo, fatalem lectum repetit. Sed non opinan-
ti mortem ad caput adstitisse lux proxima, quæ solstitialis erat,
ostendit. Inveniebatur enim circa septimam matutinam in
lecto mortuus, tali situ, qualis dormientium esse solet,
exactis in hac vita annis quinquaginta & octo, mensibus
quinque cum sex diebus. Spiritus cum beatissimis
Prophetarum, Apostolorum & sanctorum omnium menti-
bus in paradiſo vivit. Corpori precamur, ut suaviter quie-
scat, in dormitorio, quod hæredes Patruo suo & Avunculo
in æde sacra præparaverunt. Vestri autem officii esse no-
stis, Cives carissimi, HOMBURGII eximias dotes &
admirabilem in docendo perspicacitatem etiam post obitum
venerari, & hodierni hora post meridiem prima, quando
Campanarum pulsus mortalitatis Vos admonebit, nobiscum
frequentes ire exequias. Valete, & sic vivite, ut
etiam bene aliquando mori possitis. P.P. ipsis calen-
dis Julii Anno MDCCXIV.



Nonnulla derunt

ULB Halle
001 920 952



B.I.G.



PROGRAMMA

IN

FVNERE

V I R I

*MAGNIFICI, NOBILISSIMI ET CONS
SVLTISSIMI*

**DN. ANDREÆ
HOMBVRGII**

Jcti, Codicis in illustri. Julia Professoris publici
ordinarii meritissimi, & Dicasterii Wolfenbutelensis
Assessoris, Ordinis sui Antecessoris primarii.

P. P.

Calendis Julii MDCCXIV.



HELMSTADII,

TYPIS GEORG. WOLFGANGI HAMMII, Acad. Typogr.

55